

ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ

Цілі сталого розвитку: № 8 Гідна праця та економічне зростання

Сидоренко М. О., sidorenkonikita68@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Інтеграція системи управління охороною праці на підприємствах є важливим напрямом для забезпечення безпечних і здорових умов праці. Сучасні підходи до управління охороною праці базуються на міжнародних стандартах, які сприяють ефективному управлінню ризиками, зменшенню рівня травматизму та професійних захворювань, а також покращенню загального стану безпеки на виробництві. Одним із таких стандартів є ISO 45001:2018 [1], який регулює вимоги до системи управління охороною праці. Однак важливим аспектом є інтеграція системи управління охороною праці з іншими управлінськими системами підприємства, що дозволяє підвищити ефективність функціонування усіх процесів підприємства (організації, установи) [2].

Інтеграція системи управління охороною праці з іншими системами управління, зокрема, системами якості (ISO 9001), екологічної безпеки (ISO 14001) та системами соціальної відповідальності (ISO 26000), забезпечує комплексний підхід до управління підприємством. Ключовими перевагами інтеграції є зниження дублювання функцій, оптимізація процесів, спрощення внутрішніх аудитів та зниження витрат на підтримку кількох систем одночасно. Важливою умовою успішної інтеграції є єдність мети – створення безпечних умов праці для працівників і забезпечення сталого розвитку підприємства [3].

Під час впровадження інтегрованої системи управління охороною праці важливо враховувати міжнародні стандарти, такі як ISO 45001 [1], а також національні нормативно-правові акти, що регулюють охорону праці. Ці стандарти мають допомогти організаціям в досягненні високого рівня безпеки та здоров'я працівників при одночасному підвищенні ефективності виробничих процесів.

Одним із сучасних підходів до інтеграції є використання загальних для всіх систем управління принципів, таких як постійне вдосконалення, профілактика ризиків, залучення керівництва та працівників, а також наявність чіткої політики безпеки. Інтеграція системи управління охороною праці із іншими системами управління дозволяє підприємствам досягти більшої ефективності, зокрема через [4]:

- зниження витрат на підтримку кількох систем;
- покращення комунікації між підрозділами підприємства;
- підвищення загальної відповідальності за безпеку на всіх рівнях управління.

Інтеграція також передбачає впровадження єдиного підходу до планування, здійснення контролю та коригування процесів. Це дає можливість зменшити кількість несумісних або повторюваних дій між різними підсистемами управління, що сприяє підвищенню ефективності всіх етапів діяльності підприємства.

Практичні аспекти інтеграції системи управління охороною праці з іншими управлінськими системами включають кілька ключових етапів, наведених нижче [4].

Етап 1. Оцінка ризиків та ідентифікація загроз.

Цей етап у першу чергу характеризується необхідністю проведення оцінки ризиків, які можуть виникнути на підприємстві. Це включає в себе аналіз виробничих процесів, оцінку впливу на здоров'я працівників, а також оцінку екологічних і економічних ризиків.

Етап 2. Розробка та впровадження політики безпеки.

Ключовим етапом є саме розробка політики охорони праці, яка повинна бути інтегрована з іншими політиками підприємства, такими як політика якості, екології та соціальної відповідальності. Політика безпеки має бути підтримана на всіх рівнях управління, від вищого керівництва до лінійних працівників.

Етап 3. Навчання та розвиток персоналу.

Для забезпечення ефективного функціонування системи управління охороною праці важливим є навчання всіх працівників, від керівників до виробничих працівників. Регулярні тренінги, інструктажі та оцінка знань співробітників сприяють підвищенню рівня безпеки на робочих місцях.

Етап 4. Використання інформаційних технологій для моніторингу.

Сучасні технології дозволяють створювати системи моніторингу та управління ризиками, що значно спрощує процес оцінки і реагування на небезпеки. Це дозволяє своєчасно виявляти потенційні проблеми та запобігати аваріям.

Ефективність впровадження інтегрованої системи управління охороною праці оцінюється за кількома критеріями [5]:

- 1) зниження рівня травматизму. Саме зменшення кількості нещасних випадків на виробництві є одним із основних показників;
- 2) покращення здоров'я працівників, тобто оцінка стану здоров'я працівників, рівня захворювань та їх професійних хвороб;
- 3) економічні результати - зниження витрат на компенсації, штрафи та витрати, пов'язані з аваріями та нещасними випадками;
- 4) задоволеність працівників, саме оцінка задоволення працівників умовами праці та рівнем їх участі в процесах покращення охорони праці.

Інтеграція системи управління охороною праці на підприємстві є важливим етапом для досягнення безпеки на робочих місцях і підвищення загальної ефективності виробничих процесів. Впровадження сучасних підходів, таких як інтеграція системи управління охороною праці з іншими системами управління, дозволяє не лише забезпечити високий рівень безпеки, але й покращити економічні показники підприємства. Застосування міжнародних стандартів, навчання персоналу та використання сучасних технологій є ключовими факторами успіху цієї інтеграції.

Список використаних джерел

1. ISO 45001:2018. Системи управління охороною праці та безпекою. Вимоги та керівництво по використанню.
2. Гуцаленко І. А. Організація охорони праці на підприємстві. Київ: Техніка, 2020. 137 с.
3. Ляшенко В. М., Мельниченко С. В. Охорона праці в Україні: стан і перспективи розвитку. Харків: Основа, 2019. 212 с.
4. Савченко О. В., Шмідт М. В. Інтеграція системи управління якістю та охороною праці на підприємствах. Львів: НВП «Джерело», 2021. 122 с.
5. Михайлов Ю. П. Менеджмент безпеки праці. Одеса: Вища школа, 2022. 140 с.

Науковий керівник: *Зоря М. В., к.т.н., доцент, завідувач кафедри цивільної безпеки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного*

ВПЛИВ РЕКРЕАЦІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ТРАВ'ЯНИЙ ПОКРИВ МІСЬКИХ ПАРКІВ

Цілі сталого розвитку: № 15 Захист та відновлення екосистем суші

Соколюк В. О., Юндіна Г. О. - студентки 1 року навчання спеціальності «Екологія»
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного

Рекреаційне навантаження є одним із ключових факторів, що впливають на стан міських екосистем, зокрема на трав'яний покрив парків. Урбанізовані території часто зазнають